

# SZABOLCS

(Telefonsz. az interurban hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban 132.)

## ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.  
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV., Széchenyi-ut 27. szám.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Tanítóknak és jegyzőknek 4 kor.

## Társadalmi életünk.

Hol is kezdjük ezt a réges-régen rothadásnak indult, bűzös illatot terjesztő és már-már teljesen élvezhetetlenné vált témát fejtegetni? Mindegy akárhol, az eredmény mindig ugyanaz marad. Olyan ez mint egy belül teljesen rothadt, élvezhetetlen alma, amely csodálatosképen a felhámját oly mesésen megtartotta, hogy ugyancsak csalogatja azokat, kik ennek az ízletesnek látszó gyümölcsnek kedvelői. De aki azután egyszer úgy Isten-igazába beleharapott, oly képet vág tőle, mint aki a keserű csalódás mélységes undorát érzi. Hideg borzongás fut végig egész lényén és örökre elveszíti az eddigi érte rajongását, vagy utána vágyódását.

Ez a szomorú valóság. Így vagyunk privát társadalmi életünkkel, így a kaszinók és egyéb erkölcsi testületek helyiségeiben folytatott érintkezéseinkkel. Mindig és mindenki a legszebb és legkecsesebb felhámot igyekszik bemutatni, hogy a másik azután annál kínálatosabbnak találja a vele való érintkezést és az ugynevezett „barátságnak“ a megteremtését.

A legtöbb esetben ez — legalább látszólag — fényesen sikerülni is szokott és tart mindaddig, míg valami véletlen folytán belelát az egyik a másiknak szép felhámval burkolt, nyomorult valóságot takargató, önérdéktől telített piszkos lelkületébe. Akkor aztán ha bizonyos anyagi érdek nem fűzi egymáshoz, beáll az egyik vagy másik részéről, hogy szolidan fejezzük ki magunkat, az elhidegülés.

De ha kölcsönös az anyagi érdekük, akkor egy ilyen undort gerjesztő felfedezés dacára is fenntartják a „belső barátságot“, játsszák egymással szemben a figyelmet, az előzékenyt, de sosem árulják el egymásnak, hogy tulajdonképpen melyikük az undorral terheltebb.

Az egymással szembeni igaz, *kendőzetlen őszinteség, nyíltság*: ezek a legnagyobb ellenségei a mai társadalmi életünknek az egész vonalon. Oda jutottunk, hogy társadalmi érintkezésünkben a „cigány“ politikáját honosították meg. Vagyis: „Ne láss, ne hallj te bibázt!“ — Az igazat meg soha ki ne mondd, mert nem csak a fejed törik be, hanem reád ront a szép egyetértésben élők egész hada és igyekeznek erkölcsi és anyagi

végpusztulásodat mesterségesen előidézni, csak hogy megszabaduljanak egy „igazmondótól“! Mert az igazságot hallani a mai társadalmi életünkben, a századik sem szereti, no, de még az ezredik sem gyakorolja.

A mi társadalmi életünkben az „igazságnak van egy elválaszthatatlan társa, mely vele állandóan karöltve jár, és ez a „bolondság“. Így azután sajnos, de való, oda jutottunk, hogy társadalmi érintkezésünk az egész vonalon — tisztelet a kivételeknek, mert talán még ilyenek is lehetnek — nem egyéb, mint álszenteskedő, hazug képmutatás, amelynél mindig az érzi magát a többi fölött „győzőnek“, aki azt az undok szerepet a legnagyobb művészettel játssza.

Mit mondjunk még? A vallásosságot, az erkölcsöt, a hófehér lepelben járó igazi tisztességet, a mai társadalomban egy szóval sem találjuk felemlítve, mert hiszen ki hisz ma még az ilyen, költőknek való „frázisokban“. No, de ezután ki beszélne a nagy társadalmi érintkezésben ilyen témáról? Ki tenné ki magát annak, hogy a többiek leki-csinyló, sajnálkozást hirdető mosolyát arassa babérul? — Ugy-e, hogy senki?

## Madridi reminiscenciák.

Szent Alfonz napja van, Pompás, ragyogó, valóságos kora tavaszi nap. A „palacio real“ felett vidám, nevető az ég, csak a kastély udvarán, a „plaza d'Armeria“ mennyeibb színezetű talán, megvilágítva a déli verőfényt áhítózó s a csiklandozó, enyhe napsugarakat kergető bűbajos, ártatlan gyermekcsereg boldog mosolyától. Itt gyűlnek össze ugyanis Madrid összes cseppsegei minden délelőtt, lévén a királyi palota a város legmagasabb pontján s annak óriási udvara egész napon át kapja a napot minden oldalról: így aztán nem is kívánhatnak az apróságok pompásabb játszóhelyet és egészségesebbet egyben.

Ma azonban spanyol „grandok“ és sok-sok más nagyságok és előkelőségek színes, festői uniformisai tarkították a máskor csupán kis emberektől nyüzsgő hatalmas térség képét. Diszhintók, automobílok beláthatatlan hosszú sora vonult el a palota előtt, be az udvarra, a főbejárat elé. Benne a palotában a diszterem zsufolásig telve. Középen trónolnak a Felsősek: XIII. Alfonz spanyol lovaskapitányi egyenruhában, a királyné, Donna Victoria, nehéz fehér selyem, nemes prémmel szepélyezett toilletében, keblén megbecsülhetetlen értékű briliánsokkal. Homlokát kettős korona övezi: az elegáns, kissé magas formájú, drága kövekkel ékes spanyol korona és dus, hamvasszőke haj-

zatának gazdag fonatai . . . Közvetlen az uralkodópár mellett jobbról az anyakirályné, kétoldalt az infánsok: Donna Maria Teresa, Donna Isabel, Don Carlos, Don Fernando s a miniszterek. A felségek mögött a grandok s a királyné hölgyeinek sora, mely egészen a terem ajtajáig nyulik.

Kezdődik a nagy fogadás, az üdvözlő beszédek hosszú sora, mikre a király válaszol, erre lelkes éljenzések hangzanak fel, azután őfelsége elé járulnak Madrid s az egész Castilla legelőkelőbbjei, a generálisok s az egyházi főméltóságok, kogy üdvözlőváltataikat és hódolatukat kifejezzék. Befejeződve a hivatalos szertartás, őfelségeik felemelkednek és szíves beszélgetést kegyeskednek kezdeni a jelenlevő notabilitásokkal. Késő délutánig nyulik az ünnepély. Lenn az udvari katona-zsuzekar szórakoztatja a közönséget, mely a legfelsőbb tizezer kivonulására vár. 5 óra tájban végre megmozdul a hintók sora és a kíváncsi tömeg egészen közlelől élvezheti az irigylet és bámult nagyságok ünnepi disztét.

A királyi opera szintén megünnepeli e napot. Kivülről bíboros drapériák borítják az impozáns műintézet balkonjait és ablakait. Alig alkonyodik, máris kiyulnak a művészi izléssel elhelyezett villamos körték úgy, hogy a vörös reflex mintegy világos, izzó lángtengerbe fűrösztí az egész épületet. A látvány valósággal tündéri, mesébe való. Benn ezalatt nagy gála

előadás folyik. Puccini „Tosca“-ját adják, természetesen zsufolt nézőtér előtt, a legjobb erővel. Hogyne, a szerelmes festőt Anselmi, az idény „divo“-ja éneklí tüneményesen lágy, lyrái tenor hangján. A közönség tombol már színpadra lépésekor, az előadás folyama alatt folyton növekszik a lelkesedés s a mi ja harmadik felvonásbeli „O dolce mani“ kezdetű áriáját követi, az már nem is taps és brávózás, hanem valóságos delirium. Hogy tovább regéljek az előadásról, Scarpia kegyetlen, brutális figuráját Stracciari baritonista alakítja s ezt a hang és játékbeli tökéletes creatióját csak a Sevillai borbély mesteri előadása mulja fölül. A Figarók ideálja, ez a fiatal, alig 30-32 éves és már is ország-világszerte félistenként ünnepelel olasz baritonista. Különben az egész társulat olasz erőkből áll, kivéve egy-két spanyol helybeli művészt, egy orosz énekesnőt s engem a prima-ballerinát, ki magyar nőnek születni voltam szerencsés.

Az idényt Glück Orpheusával nyitottuk meg, az itteni rendkívül kényes izlésű, tulfinomult talán, de igazán műértő közönség osztatlan tetszése mellett. Azt hiszem nagyobb dicséret nem illelheti a madridiakat, mintha azt mondom, hogy igazi gyönyörűséggel tudták élvezni a Glück muzsikáját. Azután a Wagner tetralógia, azaz először Sigfrid, azután a Walkürök, a Rajna kincse s legutóbb az Istenek alkonya. Sigfridet egy francia tenorista Charles

## Divattudósítás!

# Eisler Károly utóda

cég értesíti a n. é. közönséget, hogy a közelgő idényre a legújabb **cipők, ruhadiszek, kalapok, férfi- és női nyakkendők** valamint az összes divat-cikkek óriási választékban megérkeztek.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és Rottaridesz Istvánné tőzsdéjében. Mai számunk 8 oldalra terjed.



Férfiasság, nyíltság, őszinteség. Valás, erkölcs és erény! Jöjjenek el mielőbb a ti hűséges szolgálói és képviselőid, hogy végre-valahára társadalmi és személyi érintkezésünk, a ma szokásba vett szennyből megtisztulva, élvezhető és áldást hozó lehessen!

Mert, ha még soká késtek, a mesterségesen fentartott felhám is feltalálja mondani a szolgálatot és bekövetkezik az a szomorú valóság, hogy — úgy is rohadásnak indult — társadalmi életünk végfeloszlását találja és nem marad utána más, mint egy. a vallást, erkölcsöt és erényt végkép el- és kipusztító pestis!

## Müller Rezső

festész

NYIREGYHÁZA, Szarvas-u. 19.

Vállal: Templom-, cim-, szobafestést, aranyozást és mázolás.

## Leleplezett törzsfőnökök.

Őszinte, igaz, bátor szó hangzott el a megyegyűlés második napján, 10-én. S a kijelentésnek olyan súlyt ad a szó: Mezőssy Béla egyénisége, amely alatt rövidesen össze kell roppannia annak a rendszernek, mely ma rajta ül egész Nyiregyháza nyakán; egyik baklövést a másik után követi el s egyeseket következtesen hizlal.

A törzsfőnökök szereplésére mutatott reá Mezőssy; röviden, szellemesen, de a szavak között annyi lesújtó bírálat, hogy minden ellentmondást eleve kizárt.

„Bizottság? . . Kétféle van! Az egyik nem dolgozik, ez a jobbik! A másik dolgozik, de magának!” így jellemezte — sajnos, nagyon is találóan — a városi gazdálkodást ellenőrző „bizottságokat”.

„Egyik városatyának sem lehet több joga, mint a másiknak. Ha az egész képviselőtestület nem lehet a bizottságban, ne legyen egy

sem! Még magamban sem biznék meg, nem-hogy bárkiben is! A városi üzemeket felelős egyénekre kell bízni nem felelőtlen bizottságra. Ha ezt nem lehet, tessék bérbe adni mindent!”

Igy tette alapos bírálat tárgyává az általunk már régen felfedezett visszasságokat s bár elégtétellel látjuk, hogy olyan helyről, mint a vármegye közgyűlési terme, olyan tekintély, mint Mezőssy Béla ismételte meg a vádak: mégis sajnálkozunk kell az állapotok fölött, hogy ilyen bélyeget kell nyomni egy város vezetőire.

Mindez pedig egy — különben visszautasított — szabályrendelet kapcsán vált szükségessé elmondani. Kovách Elek felszólalása (melyben igazat adott Mezőssy fejtegetéseinek, de sietett kijelenten, hogy a törzsfőnökök kiszorítása csak elméletben áll meg, míg gyakorlatban kivihetetlen) csöppet sem gyöngítette Mezőssy felszólalását, mert míg ez a színigazságot tárta föl, addig amaz csak erősen védelemnek bizonyult.

S a törzsfőnökök most fogvacogva, meredt szemekkel bámulják alkonyodó napjaikat, könnyeket morzsolnak szét szemükben, hogy egy kellemes és mellette üdvös „állásról” kénytelenek lemondani.

Talán már egyszer szóhoz fog jutni a közérdek, a polgárság java is és nem egy pár helyi „nebántsvirág” vezet kénye-kedve szerint.

## Iparos-világ.

Az építőiparosok szervezkedése alig-alig tekint vissza valami multra. Még zsenge korát éli . . . évek tekintetében. De eredményt már annyit mutathat föl, hogy ellenségei valósággal elnémulnak tehetetlen dühükben. A munkások tulajdonosai teremtették meg az ellen-szövetséget s itt is bebizonyosodott, hogy „egyesülésben az erő”. A nyiregyházi építőiparosok tömörülése is meghozta a maga jótékony hatását. A jogosulatlan, izgatásból eredő követeléseket letörték, sikeresen segítették egymást s most, hogy még közvetlenebb legyen a célok elérése: belevonják a szövetségbe azokat is, kik eddig rövidlátásból, bizalmatlanságból idegenkedtek a szövetségbe lépéstől. Felhívást fognak kibocsátani, mely élénken fogja vázolni a várható előnyöket s reámutat az elmuló visszasságokra. Már itt felhívjuk az érdekeltek figyelmét a tömörü-

Rousselière énekelte minden kritikán felüli tökéletességgel. Abban a megtiszteltetésben részesült, hogy öfelseje XIII. Alfonz a páholyába kérte s ott neki legkegyesebb tetszését és meglegedését nyilvánította. Kedves volt nagy zavarában a művész, mert hirtelen, úgy ahogy volt: Sigfrid nem épen udvarképes „tenue”-jében volt kénytelen tisztelni. A zenekart a berlini nagy Wagner ismerő karmester vezette Eugen Gottlieb. Nagy lendülettel és erővel dirigált ez estéken s a közönség őt is mindig ovációkban részesítette.

Máskülönb az olasz opera dominál. Verdi Aidája és Rigolettója Stracciarival a címszerepben mondanunk sem kell, hogy felülmulhatatlan. Mondjuk, hogy jobb Rigoletto, mint Titta Ruffo, pedig ez utóbbi elismert híressé

A saison fő női erőssége Cecilia Gagliardi mint Aida s Margit Boitó Mephisto-jában egyszerűen utólráhetetlen énekben és játékban egyaránt. E nő azt teszi a torkával, amit akar, oly könnyen, oly természetesen vágja ki a magas c és d-eket, hogy az bámulatos és csodálatraméltó. Középhangjai pedig csengők, erősek, kellemesek s az egész hang puha, hajlékony minden energiája mellett is foró, fiatal, friss, telve vibráns szenvedélyvel a drámai kitöréseknél. Elzája is kiváló, csupa szelidség, ártatlanság, partnere a spanyol barcelonai Vinnás pedig mindig a legjobb Lohengrin, akit csak valaha hallottunk.

Először adták Spanyolországban Catalani „Wally”-ját, de ez már nem volt oly szerencsés vállalkozás, mint a többi operák színrehozatala. A második felvonásban pl. sok operett-szerűséget fedeztek fel. Van benne egy kedves kis „quartette” „scherzando”, könnyű zene az igaz s egy ländler, amit a primadonna s a tenorista együtt táncolnak, de a többi aztán igazi muzsika, csupa érzés, csupa melancolia finomság. Pl. a negyedik felvonás praeludiumja, mialatt a hó folytonosan hull, hull lágyan, puhán, nesztelenül, fehér köntösbe öltöztetve mindent a színpadon: hegyeket, fenyőket, szakadékokat, mélységeket, a Wally kunyhóját csaknem egészen maga alá temetve. Ez alatt folyton szól a zene pianissimo, sir, vergődik; elfojtva zokognak a violincellók az orchesterben, közbe-közbe bele sivik egy-egy vést sejtető, fájó fuvalat, fagyasztó hidegséget, borzongást keltve föl a hallgatóságban, aztán megint elhalkulva, panaszosan, sohajszzerűen, elmulva, elnémulva . . . Az embernek összeszorul a torka és könny szökik szemébe e lehellestzerű muzsika hallatára. De egyszerre elhallgat a zene, megtörik a varázs, majd újra megszólal a zenekar, de ezuttal már énekel a Wally s ez a valóságra ébreszt bennünket. Érdeklél kísérik a Wally (Gagliardi) mélyen átértett panaszait szomorú magányában. Karácsony előestéjén, minden szerető szívtől megfosztva, nincs többé családja — minek is térne

és feltétlen szükségességére s hangsúlyozzuk — a legszélesebb körben vett köz érdekében — azt, hogy az eszmétől való elzárkózás már csak azért is a saját „én” ellen elkövetett bűn, annál is inkább, mert például hatóságok, testületek csakis a „Nyiregyházi Építőiparosok Szövetsége” tagjait bízzák meg munkálatok teljesítésével.

Munkakönyv kiállítását díjak lefizetésétől függővé tenni nem lehet. Az ipartörvény 100. §-a értelmében az elsőfoku iparhatóság a munkakönyvet az egyszerű kiállítási költség és bélyegilleték megtérítése után adja ki, az ipar testületnek a munkakönyv kiállítását díj lefizetésétől függővé tenni annál kevésbé áll jogában, mert az ipar testület ügykezelési szabályai a törvény rendelkezéseivel nem ellenkezhetnek. (70.293—1908. sz. keresk. miniszteri határozat).

Építőmesternél ács-iparos szakkavágó munkát végezhet. Minthogy a 46.188—1804. sz. rendelet 2. §-a szerint az építőmester az építkezés terén előforduló minden munkát, beleértve a hozzátartozó összes ipari munkákat is, önállóan létesíthet, ennél fogva az ácsiparral is foglalkozhatik: következképpen ácssegédek is tarthat, azok részére bizonyítványokai adhat. Az ily bizonyítványok az ács mestert szakba vágó munkával való foglalkozás igazolására alkalmasak. (4255—910. számú keresk. miniszteri leirat).

Ki pörkölt kávét akar venni,  
RUBICZKYHOZ tessék menni!

## A leányegyesület színházi estéje.

Az elmúlt hét bátran nevezhető a jótékonyág hetének. Azzá avatta nemcsak a szépen sikerült gyermeknap, de különösen a Nyiregyházi Leányegyesület műkedvelői előadásai, melyeknek tiszta jövedelmét a Leányegyesületnek a Sóstón létesítendő szünidei gyermekelepe

vissza hát az emberek közé? Tudja, hogy az ő sorsa a hó a fehérség, a megfagyás és a mindennél borzasztóbb egyedüliség. Ekkor egy hang hallatszik a távolból: Wally! Wally! Mind közelebb jön a hang. A tenorista az, ki elindult a maga-magát számkivetett Wally felkeresésére és ki végre megtalálva őt, lábai elé omlik bocsánatát és szerelmét esdve, mindezt egy szenvedélyes dalba öntve, amelyből egy nagyon szép duett válik később.

De hajh, a végzet nem úgy rendelkezett, hogy a Wally boldog lehessen; szerelmese rábirja őt, hogy térjen vissza vele az életbe, az emberek közé s elindul a rengeteg hó közepett ösvényt keresni, de ekkor egy hólavina magával ragadja a mélységbe s a Wally végső kétségbeesésében utánna veti magát.

Minden eltűnik: kunyhó, lóca, fenyvesek s nem marad egyéb, mint a nagymindenségre kiterített hólepel, széles, végtelen, vakítóan fehér szemfödél.

Az egész muzsika különben csupa melancolia (moll hangnemben írva) s szinte érzik belőle a szegény, ifjan elhalt Catalini tul érzékeny, elszálló, tuberkulotikus lelke . . .

Ujdonság még ez idényben az olasz Maestro Giannetti „Krisztus a Purim ünnepe” című operája és Del Campo „Don Alvaro”-ja, mely utóbbiból különösen rendkívüli sikert vártak és nem is csalódtak benne. Micsoda üdítő balsamos levegője zene, csupa friss melódia,

A legújabb női ruhadiszek a legnagyobb választékban kaphatók:

**Kohn Ignacz**

női és férfidivat üzletében. Telefon: 29.



javára fordítják. A hatalmas allűrökkel dolgozó leányegyesület ezuttal is méltó maradt magához. A nagy feladatot, melyet a „Jánoska“ (Martos—Jacoby szerzeménye) előadásával a Kégly Szeréna által ügyesen összeválogatott uri leányok és legények, szép kedves kicsikék vállaltak, olyan eredménnyel oldották meg, hogy meg lehet vele elégedve a művészet is, még a jótékonykodás is. Mindkét szempontból dús aratás jutalmazta meg a lelkes fáradozást. A színlap szerint 53 szereplővel ment harcvonalba a Leányegyesület, de a csatát nemcsak ezek döntötték el, hanem azok a névtelenek, akik a toborozást, a rendezést s a legkülönbözőbb „kijáráásokat“ intézték, névszerint Kégly Szeréna, Perczel Karola, majd a zongora mellett Kovách Árpád, meg a sugólyuk ügyes névtelenje. A jobbnál-jobb hangzású nevekkel és értékes egyéniségekkel sikerült kihozni a sodrából a várost, mely háromszor is megtöltötte kedvenceiért a színházat. A háromfelvonásos énekes tündérajátékot elejétől végig fokozódó figyelemmel és érdeklődéssel kísérte az egy családdá olvadt jólelkű közönség és tapsból, virágból bőven kijutott minden szereplőnek. A társaságokban még ma is legkedvesebb téma ez az előadás. Folyik a bírálat, a szó szoros értelmében vett „bírálat“ és épen ez a legfőbb bizonyítéka annak, hogy a szereplők játékában a közönség felfedezte a művészi tartalmat, melyről lehet vitatkozni, amely kikényszeríti magának az elismerést, vagy a leszólást.

Es amint e sorok írója leszúrta a különféle véleményekből azt, ami megegyező, a mérleg határozottan az elismerés felé hajlott, ami sokat mond már azért is, mert a társaságok, amikor bírálnak, elfelejtik, hogy minden műkedvelő ilyenkor egy-egy áldozat a jótékonykodás oltárán, feláldozván magát a célért, mely szentesíti az eszközöket. Megegyező általában az a vélemény, hogy Eckerdt Bözsike ritka szép talentummal van megáldva és azzal a ritka szerencsével, hogy bármit tesz, neki minden jól áll. Beszéde, mozdulata, éneke, tánca egy harmonikus egészet alkot és a mesterkéltységnek nyoma sem látszik a játékán. Ő személyesítette Jánoskát s a társaság csak annyit hibáztat hogy pikáns kuplét énekeltettek vele, de hát ez sem a Bözsike hibája. Kára azonban igen, mert ezt a kuplét nem fogja elfelejteni s jön idő, mikor majd az értelmén is elgondolkozik. *Sexty Lili*, mint komika, valóságos komikai fogásokkal aknáztta ki szerepének minden kikapácsolható részét, ami úde fiatalságához képest néha nem csekély megerőltetésbe kerülhetett. A nehézségeket azonban legyőzte és az elismerést kivívta. Igen rokoszenvenesen emlékeznek meg *Vertse* Bözsiről, aki természetesen, otthonosan játszott, ugyszintén *Jóba* Bertáról, aki

Csak úgy tódul be a magas, komor, góth-stylű kolostor nyitott ablakain — hol is a darab játszódik — a frissen kaszált széna s a harmatos fű illata. Ez a kontraktus valami nagy-szerű hatással bír s az orchester Marinuzzi mester vezetése alatt csodákat művelt. Igaz az is, hogy a madridi kir. opera zenekarának minden egyes tagja elsőrendű és rangu művész s ilyen erővel nem nehéz remeket produkálni. Az előadott operák közt voltak még: Puccini „Bohémjai“ és „Manon“-ja és Gounod „Romeo és Júlia“-ja. Remek előadásban ment Wagner mesterműve: *Tristan és Isolda* és ezzel körülbelül be is végződött az ez idejű színházi idény. Március 5—10-ike körül bezárultak a Teatro-Real nehéz kapui, hogy néhány hét múlva ismét megnyiljanak a klasszikus concert-zenét szomjuhozó publikum befogadására; megkezdődik a három-négy heti időtartamra kiterjedő filharmonikus hangversenyek. Azután ismét elcsöndesül minden az oly sok dicsőséggel teljes estét látott kolosszális épületben, elnémul minden zaj még a környéken is s ha egy-két udvari fogat nem hajtana el előtte olykor-olykor, senki sem mondaná, hogy ezelőtt egy-két hónappal — a főszezonban — ez volt a központja és legelőkelőbb találkozóhelye a spanyol székváros büszke főurainak és prémekeibe s gyémántokba burkolt grande-dame-jainak.

Milano, 25—IV. 1911.

Hudák Jucika.

jelmezeivel is kellemes feltűnést keltett. *Vertse* Márta, *Rózsika* szerepében bájos, lebilincselő volt. *Pelhrimovszky* Sáriról is csak jót és szépet tudnak mondani. A férfiak szintén remekeltek: mindannyian diszére válnának bármely szintársulatnak. *Szabó* Jóska már veterán műkedvelő, aki minden jelenésével hangulatot hoz a színpadra. *Neszly* Gáspár közismert komikus, aki különösen a kuplézásban otthon. *Sztraka-Gódor* János határozottan művészi egyéniség, öntudatos nüanszokkal. Mindannyiuknak megadná bármely színgazgató a havi 200 koronát. Nagy gonddal alakította *Ballay* Gyula a tanár szerepét és ügyesen illeszkedett be a keretbe *Kubinyi* Imre, meg *Rokosinyi* Antal. Jóízűen mulatott a közönség *Groák* Pista barátunk kommandirozásán. Katonák, pillangók, udvarhölgyek, lovasok, tündérek jelenéseinek olykor viharos derűtség uralkodott a nézőtérén. Az énekek, táncok, menetések egytől-egyig jól sikerültek s ha valami nem jól sikerült, annál nagyobb és kedvesebb volt a hatás.

Mindent összegezve, bátran állíthatom, hogy a Leányegyesület előadásainak nivója ez alkalommal is emelkedett, ami épen elég biztosíték arra, hogy máskor is zsufolt házakra számíthat ez a derék, jótékonykodó egyesület.

## Kifogyhatatlan rovat.

### Lógó cégtáblák.

Ugyan ki ne tudná, hogy Nyiregyházán gyakran fúj a szél? S még hozzá olyan erővel, hogy a napról-napra szaporodó, az utcára messze kirugó cégtáblákat csak úgy recsegteti, ropogtatja.

De ha csak épen ezt tenné a szél!? Megesik azonban, hogy le is tépi ezeket a lazán föl „erősített“ bádoglemezeket. Csak a jó szerencsének köszönhetjük eddig is, hogy valakinek súlyosabb baja nem történt, ám ez nem jelenti azt, hogy ezután ne forduljon elő szerencsétlenség.

A hatóságokon fog mulni minden, ha soká késlekednek s nem vizsgálják meg, hogy melyik cégtábla szorul reá a megerősítésre, vagy levételre. Ne várjuk, míg a baj fog követelni: tegyük jószántunkból is valamit. Jobb előbb, mint későn.

### A jég. . .

Mondhatnók, hogy nyáron még aktuálisabb a jégről beszélni, mint télen. Igaz, hogy pl. csak a műjégről eshetik szó, de hát vég-eredményben a jég! — jég.

Egyedüli baj, hogy míg télen a jég — ingyen van, nyáron nagyon is magas az ára. Mikor a jéggyárat felállították, csak a közérdeket hangoztatták, de azt már óvatosan elhallgatták, hogy egy-egy tömb az idők folyamán — noha kellő súlyából mindig hiányzik — milyen drága lesz.

És ez az, ami fáj!

Ezért általános a panasz. Magánosok részéről úgy, mint iparosok, kereskedők, vendéglősök részéről. Jó, hogy a városnak haszna van belőle, de azért leszállíthatnák az árakat.

Miért mindig csak a közönség zsebébe nyulnak, ha pénz kell? A jég-drágaság más drágaságot is előidéz. Ha a város komolyan akar tenni valamit a drágaság ellen: — kezdje ő az árleszállítást!

### Mit akarnak?

Azt hiszi a vilanyostársaság, hogy Nyiregyháza egy olyan terület, amely csak az ő gyarapodására létezik? Neki nincsenek kötelességei, csak a fizetőknek?

Oh, nem, tisztelt társaság! Hogy mint csütörtök este is egyszerre elaludjon a villany, azt nem fogjuk túrni!

Nem elég, hogy pár év alatt már megduzzadt a zsebük, hogy mellék- és pótzsebekről is kellett gondoskodni? Világítás helyett csak számlákat adnak elő?

Vége lesz már egyszer! Van még eszköz, mely kikényszeríteni tudja a közönség türelmével, hallgatásával rutul visszaélő, de amellet anyagi érdekeit nagyon is szem előtt tartó társaságot a tisztességes ipar legelemibb feltételeinek betartására.

## A szülők ellen.

Mégis csak megáll néha az ember esze, ha a szabadkőművesek egy s más dolgáról hall. Mikor egyes jámbor óhajaik nyilvánosságra jutnak s kitűnik, hogy az ádáz gyűlölet elvakultság a neveltségesség legmagasabb fokáig is eljuttatja őket.

Most nem kevesebbet akarnak, mint „hogy az állam tiltsa el a szülőket a gyermekek vallásos nevelésétől!“ Hát ha ez nem örület, akkor ki kell üríteni az összes elmeegógyintézeteket, mert egy lakó sem ül bennük méltán.

Egy agyban s hozzá „felvilágosult“ agyban hogy születhetik meg ilyen gondolat?, arra feleletet — nem hisszük, hogy tudna adni akár melyik „a papok által elbutított“ halandó. Sőt még azt is kétségbe kell vonnunk, hogy meg tudná magyarázni s főleg a kivitelre nézve felvilágosítást tudna adni, akár a főmester is.

Vitatkozásra nem méltó rögeszme ez az újabb erőlködés. De igen jó arra, hogy a szabadkőművesség eszközeit lássa a nagyközönség s . . . nevesse ki!

Omár.

## Miért nem nyílt kártyával?

A gyermek után már többektől lehetett hallani ilyen beszédet: „Ha tudtam volna, — hogy nem bízzák az egész pénzt a Ligára, többet adtam volna. De így csak kényszerűségből adtam valamit.“

Ez legjobban jellemzi azt a hangulatot, mely határozottan a központ ellen nyilvánul meg s azt a bizalmatlanságot, mely a tárgysorsjáték óta jórészt indokolt. A Liga helyi vezetősége miért nem világosította fel a közönséget, hogy nem vész el minden pénz Nyiregyháza és Szaboics megye részére, hanem részesülnek belőle azok is, akiken segíteni nekünk első-sorban kötelességünk.

Akkor szívesen és többet adott volna mindenki. Nem vetettek volna keresztet a garasokra, koronákra, mint így. Mert hiába. A központ ellen nagy a bizalmatlanság, amit kirtani nem lehet.

A gazdasági és iparkiallitáson ezüst éremmel és diszoklevéllel kitüntetve.

**GABUYA MIHÁLY**

— ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó és plüsszerző intézete —  
Pazonyi-utca 13. sz. Bejárat Véső-utca felől.

Van szerencsém szíves tudomására adni a t. közönségnek, hogy intézetemben ruhák a legkényesebb igényeket is kielégítően bármily színre festetnek és egyúttal tisztítanak. Egyben bátorodom szíves figyelmét

fehérnemű-tisztító osztályomra

felhívni, ahol kezek, gallérok stb. szintén meglepő szépen 5 nap alatt tisztítanak.

Midőn szíves megbízásait kérem, vagyok mély tisztelettel:

TELEFON: 248. SZÁM. **GABUYA MIHÁLY.**

ki szereti az egészséges bőrápolást és különösen a szeplőket elmulasztani, valamint lágy, bársonysima bőrt és hófehér arcbőrt akar, csakis Bergman & Co., Tetschen a E.

**Steckenperfd**

**liliumtejszappannal**

(Steckenperfd védjegy) mosdik. Kapható minden gyógyszerár, droguéria és illatszertkereskedésben. Darabja 80 fillér.

**Egy hölgy**

**Helyszüke miatt**

a t. vevő közönség tavaszi szükségletét legolcsóbban

**Stern Sándor**

uri-, női divatáru üzletében (barakk-épület, Kóhc-cukrászdával szemben) szerezheti be.



## Tanügy.

### Gyermekek önképzőköre.

Amióta a társadalom tudatára ébredt annak, hogy mily óriási erő rejlik a kultúrában, száz és száz szerve alakult a művelődésnek, önképzésnek. Az analfabéta tanfolyamoktól a közművelődési egyesületekig minden egyesülés egy nagy cél: a tudás, szellem, az ész pallérozásának szolgálatában áll.

Ide tartoznak az önképzőkörök is. Jelenlenségük — a gyakori kinövésnek, esetleg káros hatások ellenére is — kellően alig értékelhető. Főként azé, mellyel Rakamaz ad példát a többi elemi iskoláknak.

A népiskola keretében megalakították a „Petőfi” önképző kört, melynek tagjai III—VI. osztályos növendékek sorából kerülnek ki.

A középiskolák csak a felsőbb osztályosokat tartják megfelelőnek az önképzőkör részére; lám, Rakamazon az elemisták is kitesznek magukért.

De beszéljenek a számok:

Előadott szavaltat volt 96, ezek közül dicséretet nyert 88, sikerült lett 5, kevésbé sikerült 2, nem sikerült 1 szavaltat. A kör tagjai által irt eredet mese: 39 volt. Ezekből dicséretes fokozatra és az Érdem-könybe való beírásra méltatott 11 mese. A több 28 pedig elfogadhatónak találtatott. Felolvasást 72 növendék tartott. Különböző témájú előadással 61 növendék szerepelt.

Feltűnést keltett az Önképző-kör egyik tagja 2 felvonásos szindarabjával, melyet egyik önképzőköri órán a kör tagjaival fog előadni.

Többször szerepelt az önképzőkör a nyilvánosság előtt is kisebb vallásos szindarabok és előképek előadásával, mikről a jelen volt közönség is a legnagyobb elragadtatás hangján szólt.

Az előadott dolgokat a növendékek bírálatában méltatják és ítélik a megérdemelt érdemfokozatra.

Az Önképző-kör a tanfelügyelőség által jóváhagyott alapszabályok mellett működik és most egy nagyobb ifjúsági előadás előkészítésén munkálkodik, mit már a közel napokban meg fog tartani.

Dicséret és a megalakításért járó érdem Ballay Margit tanítónőt, mint ezen Önképzőkör fáradhatatlan és buzgó elnöknőjét illeti.

Mátyássy Zoltán.

\* Kivéve egyes öncélú „kultur” köröket.

A rom. kath. elemi iskola a Madarak és Fák Napját e hó 8-án hétfőn délután tartotta az Erzsébet-ligetben. A vidám gyermekereg közepette ott volt az egész tantestület Orsovsky Gyula igazgató vezetése mellett, de a szülők, hozzátartozók közül is annyian jelentek meg, hogy a versikék elszavalása és alkalmi énekek eléneklése után valóságos kis majális kerekedett ebből a bájos alkalmatosságból, még pedig legközvetlenebb tartozékával, a záporosóval együtt. A hangulatos sereget szétverte az eső, de a hangulat megmaradt s remélhető, hogy ha a lelkes tantestület a tantermekben is tovább fűzi a Madarak és Fák védelmének szép ügyét, ennek a napnak is meg lesz a maga áldásos aratása.

Tiszteletdíjak az analfabéták oktatásáért. Az orsz. közművelődési tanács Grünfeld Bernát és Rektor József ujfehértói tanítóknak, ugyszintén Hornyik János ibrányi tanítónak az analfabéták sikeres oktatásáért tiszteletdíjat utalványoztatott. Itt említjük meg, hogy Tóth Zsigmond apagi és Köröskényi János feketehalomi tanítónak ismeretterjesztő előadások tartásáért a miniszter 48—48 koronát utalványozott.

## H I R E K.

— **Kinevezés.** Irinyi Szabolcs, vármegyei tiszteletbeli aljegyzőt fizetéses aljegyzővé, Erdőhegyi Lajos dr., közigazgatási gyakornokot pedig tiszteletbeli aljegyzővé nevezte ki a főispán.

— **A nagy nap.** Akácfavirágok nyílása idején . . . kedden iktatják be a püspökségbe Geduly Henriket s amint hírlik, az ünnepeken számosan fognak részt venni idegenek is. Hétfőn este a gimnázium ifjúsága fátyolmenetben fog tisztelegni Geduly-nál, mint volt tanárnál. Másnap délelőtt lesz a beiktatás, azután bankett. . . És akácvirág illattal lesz tele a levegő, legsilszerűbben egy szép, egy nagy, egy feledhetetlen naphoz.

— **Ki a Sóstóra!** 22-én egész Nyiregyháza gyermekeregének nagy lesz az öröme. Ekkor tartják az évente szokásos „majális” az összes iskolák növendékei. Együttessen vonulnak ki a Sóstóra, hol az egész napot töltik tanítók felügyelete alatt s este jönnek majd ismét haza.

— **Ügyvéd-gyűlés.** Vasárnap délelőtt tartotta alakuló közgyűlést az országos ügyvéd-szövetség. Ez alkalommal Nyiregyházáról Prok Gyula dr.-t választották be az igazgatóság tagjai közé.

— **Eddig nem tudtuk!** Nagy meglepetéssel hallottuk a 9-iki közgyűlésen, hogy Besenyei György, ki „született Bercelen 1747-ben, 1811. évi február 24-én meghalt.” Erről pedig Vay Tibor gróf, főispán értesítette nagy részvétellel a közgyűlést. Ezek után mi is, sőt az irodalmi tankönyvek is tudomást, kell, hogy vegyenek róla.

**Mennyi a gabonánk?** Nyiregyházán 1706 mm. buza, 7362 mm. rozs, 14 mm. árpa, 1490 mm. zab, 189 mm. tengeri és 3532 liszt van fölhalmozva. Kisvárdán buza 6160, rozs 4970, zab 743, tengeri 168 métermázsa fekszik a közraktárakban.

— **Megvan a rabló!** Emlékezetes még olvasóink előtt az a vakmerő rablás, melyet elkövettek Rakamazon husvétkor a katolikus templomban. Most sikerült elfogni a tettest egy züllött cipészinás, ki az ünnepekre utazott haza s közben betört. 18 éves még nincs Vilki János s már is bíróság elé fog állani s ha súlyos büntetést nem kap, csak korának köszönheti.

— **Ott is!** Levelet, félig-meddig minket is szemrehányással illető levelet kaptunk. Azzal állottak elő, hogy mi az igazságot a szerint mérjük, hogy ki ur s ki nem? Mindezt csak azért, mert szóvá tettük a Kossuth-utcai székkihordást, szófecsérlést s nem beszélünk arról, hogy a Jakobovics-trafik előtt hasonlóak az állapotok, még pedig ott holmi megjegyzéseket is kell hallgatnia, különösen a hölgyeknek. Tekintettel a közrendre, az egyenlő igazságmérésre: tudomásul vesszük az adatok kiegészítését s felhívjuk erre a körülményre is a rendőrség figyelmét,

Vagy — vagy! Kivételem: — nincs!

— **Iskolai színelőadás.** A demecseri tanítószög (izr. és ref.) holnap, 14-án a növendékekkel színelőadást rendez a református iskolában. A tiszta jövedelmet kirándulás céljaira főgják fordítani.

— **Kitiltott állatok.** Szabolcs vármegye területéről Bajorországba, Szászországba a badeni nagyhercegség és Württemberg területére tilos levágásra szánt szarvasmarháknak, juhoknak és sertéseknek kiszállítása. Ugyszintén tilos a dadai alsó, ligetaljai, nagykálói járásokból és Nyiregyházáról a hasított állatoknak Ausztriába való bevitele.

— **„Haladás” Nagykállóban.** Uj lappal gyarapodik a szabolcsi sajtó. „Haladás” címen Pataky Károly gimn. tanár szerkesztésében egy szépirodalmi és társadalmi hetilap indul meg e hó 18-án. Nem tudjuk még milyen irányt fog képviselni, azért véleményünket a megjelenésig fenntartjuk.

— **Kerülő és béres.** Népünknek legnagyobb baja, hogy hirtelen s mint ilyen: könnyen hajlik a tettelességre. Tasnád János kerülő és Kelemen Gábor béres is ebbe a hibába estek s bizony Tasnád megadta az árát. Összeveszttek, dorongra került a sor s Tasnádöt Kelemen fejbe verte. Állapota válságos.

— **Matiné.** A nyiregyházi ág. ev. főgimnázium Besenyei önképzőköre ma szombaton d. u. 5 órakor a gimnáziumban matiné rendez a következő műsorral: 1. Farkas Imre: Csipkefátyol; szavalja Garai Mariska. 2. Haydn: Trio (Játsszák: Mikecz Ödön VII. o. t. zongorán, Lévy Miklós VIII. o. t. hegedűn, Sarkadi Sándor VIII. o. t. gordonkán). 3. Kiss József: A kapitány; szavalja Szohor Pál VII. o. t. 4. Mikszáth Kálmánról felolvasást tart Klár Gyula VIII. o. t. 5. Várady Antal: Az ezüst fátyol legendája; szavalja Sexty Lilly. 6. Magyar dalok; cimbalmon játsza Nyiry Elemér VIII. o. t. 7. Az ember tragédiája és Faust; feiolvassa Tomassovszky Lajos VIII. o. t. 8. Borbély Sándor: Pogányváró; szavalja Fedor Károly VIII. o. t. Meghívókat a rendezőség nem küldött széjjel, Belépő-díj nincs. Vendégeket szívesen látnak.

— **Mulatság Tiszapolgáron.** Holnap a jótékonyaság jegyében fog mulatni Tiszapolgár közönsége. Az iparosok rendeznek műkedvelő előadást a Tiszapolgári Gyermekvédő Egyesület javára. A védők Frank Károly esperes-plébános és Kiss György. Az előadást tánc követi.

— **Bemutatkozás.** Már nemcsak a verbegek csiripelik, hanem a Kossuth-tér felett egy lengő zászló is hirdeti, hogy Zilahy társulata 20-án a „Cigány szerelem”-mel mutatja be magát. Az első előadásnak Komlóssy Emma fellépte kölcsönöz vonzó erőt, de hogy a többi tag mint fog viselkedni: az még titok. Ha debreceni bírálatok után indnlunk: sok jót nem várunk.

De hát lássuk: mi lesz!

— **Csőd.** Most az egyszer nem Nyiregyháza, a csődök, egyezkedések hazája a színtér, hanem Tiszapolgár. Groszmann Alajosnak ment olyan „rosszul” az üzlete, hogy csődbe jutott. Csődbiztos: Szunyogh Béla, tömeggondnok: Burján Tamás dr., helyettese dr. Hartstein József dr. Bejelentési határidő jun. 10.

— **Első Magyar közgyűlése.** A Első Magyar Általános Biztosító Társaság március 18-án délután tartotta évi rendes közgyűlést Csenkonics Endre gróf, valóságos belső titkos tanácsos elnöke alatt. Az 1910. évi üzletet lezáró számadásokat és mérleget az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése kapcsán Ormódy Vilmos főrendiházi tag, vezérigazgató terjesztette a részvényesek elé.

Az igazgatóság jelentése, előrebocsátván, hogy az alaptöke felemelési művelet, melyet a folyó évi január 10-iki rendkívüli közgyűlés határozott el, teljes sikerrel már is befejeztetett, megállapítja, hogy az 1910. évi üzlet egészében hasonló, igen kedvező végeredményt mutat, mint az előző évi s ezért az évi nyereségből, mely összesen 5. 052,904 korona 21 fillér volt, az alapszabályszerű levonások után minden egész részvényre 700 korona osztalékot hoz javaslatba. A Társaság üzletének nagyszabású növekedése az egész vonalon a múlt évben is fokozódó irányzattal folytatódott. Az impozáns tartalék közül ezuttal az üzletév nyereségből a külön tartalék nyert rendkívüli emelkedést, úgy hogy előző évi 5.460,085 K 05 fillér összegével szemben 7.314,554 K 83 fillér összegre nö-

**Gazdák figyelmébe!** Bächer-Melichár-Johnston gépgyárak fióktelepét a nagytrafik udvarból május havában Piac-utca 43. sz. alá

(Dréher mellé) helyezük át. Szemben az eddigi gépraktarral.

**RÁHMER SÁNDOR** az amerikai tengeri termelő eszközök kizárólagos képviselője.



vekedett; a többi tartalékoknak az alapszabály szerinti rendkívüli felül-növelése most már az alaptőke felemelésén nyert összegből történik. Az alaptőke felemelési művelet folyó évre esvén az erre vonatkozólag elszámolás már az 1911-iki üzletév mérlegébe tartozik. A közgyűlés az előterjesztett számadásokat és mérleget általános, nagy meglepéssel, egyhangulag elfogadta. A fölmentvényt minden irányban megadta s az összes javaslatokat határozattá emelte. A Társaság félszázados évfordulója emlékére alkotott 500.000 K tőkeösszegű hazafias köz- és jótékonycélú alpból a krassószőrénymegyei árvizkárosultak még a múlt év folyamán 10.000 K összegű segélyben részesültek, az alapnak ez évben kiosztandó 20.000 K kamathozamát pedig felerészben az Országos Gyermekek Szanatórium felerészben a „Szeretet” gyengeelméjűeket és siketnémákat gyógyító egyesület nyerte el. Ezenkívül a közgyűlés, mint évekint rendezés, számos érdemes köz- és jótékonycélra is 25000 K adományösszeget szavazott meg a „Társaság” évi nyereségéből. Végül a részvényesek nevében Imrédy Károly udvari tanácsos meleg köszönetet mondott az egész kormányzótestületnek az elért kitűnő eredményért, külön is méltatva az üzlet irányításában nagy koncepciójú, intézésében pedig fáradhatatlanul gondos vezérigazgatónak: Ormódy Vilmos főrendiházi tagnak kiváló érdemeit. Ezután a választmányba Károlyi Gyula grófot választották meg közflekialtással. Az osztalék kifizetését a közgyűlés határozatából a társaság főpénztára már márc. 20-án megkezdte.

— **Gyermek-matiné az Apollóban.** Az Apolló-színház vasárnap d. u. 3-tól kacagató gyermekmatiné rendez, melyen csupa humoros kép lesz bemutatva. Szerepelni fognak a műsorban: Pali, Maxi és az 5 éves Bandika stb.

## Fényképészet.

A múlt hetekben ismerttettem a fényoszlatók készítését, valamint azt is, hogy hogyan kopirozhatunk tájképeinkre a fényoszlatók segítségével más negativekről felhőket. A fényoszlatókkal a legkülönfélébb kópiákat állíthatjuk elő.

Érdekes kép például az, melyet a következő eljárással csinálhatunk:

Ismerőseink arcképe üvegben, vagy pohárban. Ehhez már külön felvételre van szükség, melyet csak dupla kihuzós géppel eszközölhetünk. Bármilyen, lehetőleg egyszintű (leginkább sötét, esetleg fekete) háttér elé egy tisztára mosott talpas boros poharat teszünk, a gépet úgy állítjuk be, hogy a pohár k. b. levelezőlappal nagyságu legyen és levesszük a poharat. (Mivel csak kevés műkedvelő rendelkezik dupla kihuzós géppel, legjobb, ha a pohár-negatívot fényképpéssel készítettjük el.) A másolásnál varázsoljuk ismerőseink képét — egy már meglevő negatívra — a pohárba. Először a poharat helyezük a levelezőlappal a keretbe. Ezután kivágunk egy, a pohárnak megfelelő karton lapot, melynek széleit a multkor megemlített módon bevagdaltjuk, felhajtjuk és ezen papírlapot a pohár-negatív üveges oldalára ragasztjuk egy csep gummival. Az árnyék-bani, illetőleg a selyempapír alatti kopirozás eredménye lesz: a pohár, melynek az a része, hová az arckép másolandó, tiszta fehér, szélei pedig egyenlően sötétülnek.

Ezután letakarjuk keretben a levelezőlappal egy karton lappal, melynek a pohár fehér részének megfelelő kivágása van, s mely kivágást szintén bevagdaltuk és kihajtottuk és ide helyezve a pohárba kívánt kép negatívját ismét árnyékban, vagy selyempapíros alatt másolunk.  
Fotografus.

## Szerkesztői üzenet.

X. Y. és társai Kisvárdán. Türelmet kérünk. Legközelebb megkezdjük. Legyenek nyugodtak. A szesz bár kitűnő konzerváló szer, de aki vele panamázik, az előbb-utóbb elázik!

Felelősszerkesztő és laptulajdonos:  
Hlatky Schlichter Gyula.

## NYILTÉR.\*

Nyilatkozat.

Roth Regin alkalmazottamat, aki üzletemben visszaéléseket követett el, a mai napon alkalmazásából elbocsátottam.

Figyelmeztetem tehát mélyen tisztelt vevőimet, hogy ezentul az inkasszálassal megbízott alkalmazottamat külön meghatalmazással látom el és saját érdekükben felkérem, hogy fizetéseiket csakis sajátkezü aláírással ellátott meghatalmazással bíró alkalmazottaimnak méltóztassanak teljesíteni.

Kiváló tisztelettel:  
Rózsa Lajos Utóda.

\* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

„A köztudatba ment át”,  
hogy  csakis   
**KÁLLAI LAJOS**  
motorgyára

Budapest, VI. Gyár-utca 28.



szállítja: **teljes jótállás mellett: a leghirnevesebb motorcséplőkészleteket.** — Saját érdekében kérjen minden gazda disz-főárlapot, melyet ingyen, bérmentve küld a gyár. —

**Fontos figyelmeztetés !!**

**Kállai Lajos** hirneves motorgyára nem tévesztendő össze **más Kállai nevű cégekkel.**

## FIX FIZETÉS

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

**HECHT BANKHÁZ R. T.**  
Bpest, IV., Ferenciek-tere 6. sz.

Ha

**ÖN**

gyári munka helyett

**CSINOS,**

tartós és olcsó cipőt akar viselni, más-kép el nem éri, csak ha

**MINDIG**

**Lakatos Lajosnál**

(Kossuth-tér) vásárol, — ki nem hirdeti, hogy

**Nincs többé fájós láb**

s emellett gyári árut ad el, — hanem ő maga, mélték után készíti a cipőket, a legkifogástalanabb kivitelben.

**Korpa ellen**

**Hajhullás ellen**



Brüsszel 1910:  
Grand Prix.

Mindenütt kap-  
ható  
K 2.50 és 5.—

Dr. Dralle-féle  
**Birken-Hajviz**

Hatása utólérhetetlen.

Georg Dralle

Bodenbach a. E.

*Kocsi-bakra való vado-  
nat új, erős fényű, új  
rendszerű, rudas acetil-  
lén kocsilámpa eladó.  
Cím a kiadóban.*

3415—1911. Tksz.

## Árverési hirdetményi kivonat.

A nyiregyházi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kisbirtokosok országos földhitelintézetének Balogh Ferenc és neje Izsák Etelka elleni végrehajtási ügyben lejárt 65 kor. félévi járadék összeg, 10 kor. 50 f. után 1909 dec. 30-tól, 18 kor. 15 fillér után 1910 június 30-tól, 18 kor. 55 fillér után 1910 dec. 30-tól folyó 6% kamata, 1% birság fejében 65 fill; 10 kor. 80 fill. költség, továbbá a csatlakozott végrehajtató Gazdasági és kereskedelmi hitelintézetnek 150 kor. tőke, ennek 1908. június 31-től folyó 6% kamata, 6 kor. 95 fill. óvási, 1/3% váltódíj, 71 kor. 12 fill. költség, 1500 korona tőke, ennek 1907. okt. 15-től folyó 6% kamata 6 kor. 20 fillér óvási, 1/3% váltódíj, 71 kor. 10 fill. költség és a még felmerülő költségek behajtása iránti végrehajtási ügyben az ezen kir. törvényszék területén fekvő demecseri 361. sz. betétben A—1. 1—2. sorszám alatt foglalt szántó és legelőből álló ingatlanok Balogh Ferenc és neje Izsák Etelka hányada 1000 korona becsértékben, azonban 800 koronán alul nem, az 1911. évi június hó 7-én d. e. 10 órakor Demecser községében tartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek a következőleg állapítottak meg.

1. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.
2. Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénzül az ingatlanok becsárának 10%-át.

Nyiregyházán, 1911. évi márc. 17-én.

Székely, s. k. kir. tszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Budaházy, kir. tkvvezető.

Minden jó gazdasszony próbálja meg  
**PAPP-féle**  
**!! pörkölt kávé !!**



# HÁRSFALVA GYÓGY-FÜRDŐ.

— Klimatikus gyógyhely. —

— Vasuti állomás. — Posta és távirda. —

230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett.  
Fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.

Gyönyörű fekvés, ózondus levegő. Hársfa és fenyőfaerdők. Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés. Hidegvíz-gyógyintézet, sós és belégzőtermek. (Inhalatorium). Savanyuvizes és vasas ásványvíz-fürdők. Orvosi felügyelet alatt álló, kitünő vendéglők.

~~~~~ Gyógyvize kitünő hatású ~~~~~  
tüdőbajok, malária (mocsárláz), gégehörg és tüdőhurut, máj- és lépdegánatok, hólyaghurut, specifikus a görvélyes csontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine histeria, szédülés, nehéz légzés, hipocrondia vérbajok, köszvény, görvény, bujakór, delirium trem, potat. Női bajok, fehér folyás, sápkór, havi zavaroknál.

Részletesebb felvilágosítással szolgál  
a fürdőigazgatóság,  
Hársfalva, Beregmegeye.

## Méhészek!

Mielőtt mézüket, vagy viaszukat eladnák, kérjenek tőlünk saját érdekükben okvetlenül árajánlatot. Méhészeszközöket is szállítunk és mézpergetőink, mülép-préseink, viaszolvasztóink, kaptáraink I. rendű gyártmányok. Garantált tiszta mülép és sima szélű Hannemann-rács.

Kérjen ingyen naptárt!

Szentlőrinczi méhészet.

Budapest, V., Zoltán-utca 11v. sz.

Tiszta agyagból készült szép és jó  
cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karcagi agyagiparnál

Karcagon szereshető be,  
hol egyes waggonrakomá-  
nyok is megrendelhetők,



## Hegedű

domboru „STAINER“  
forma, tisztán kidolgo-  
zott tokkal, 16 felsze-  
reléssel csak — —

12 K.

WÄGNER a „Hangszer Király“

Budapest, József-körut 15. sz.

— Okvetlen kérjen árjegyzéket. —

## Permetezés helyett porozás!

A szőlő peronosporája ellen sikerrel lehet védekezni minden permetezés nélkül

### Br. Fecchtig-féle „PULVAZURÓ“

segélyével.

A tavalyi eredményekről szóló beszámoló füzet minden érdeklődőnek díjmentesen megküldetik!

A „Pulvazuró ára nagyban 53 fill., 50 kg.-on alul 55 fill. kg.-ként.

Egyedüli beszerzési forrás.

Magyar Mezőgazdák Szövetsége

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

## Jelentkezési felhívás

a nyiregyházi női kereskedelmi tanfolyam  
1911—12-ik évfolyamára.

Nyiregyháza város által a polgári leányiskolával kapcsolatosan szervezett egy évfolyamu női kereskedelmi tanfolyamnak tartását minden évben előzetesen kérelmezni kell a vallás- és közoktatásügyi miniszter urtól.

Bár a tanfolyamnak gyakorlati jelentősége közismert s ép ezért annak tartása közóhajt képez, az iskolafenntartó város mielőtt az engedély megadását kérelmezné, tájékoztat kíván szerezni a hallgatók számáról.

Annak megemlítésével, hogy az erre vonatkozó miniszteri rendelet értelmében rendszerint csak 40 növendék vehető fel a tanfolyamra, felkérem ugy a Nyiregyházán, mint Szabolcsvármegyében lakó szülőket, sziveskedjenek május 30-ig Gáspár Gézané polgári leányiskolai igazgató urnőhöz bejelenteni, hogy a jövő 1911—12. iskolai évre kiknek a felvételét óhajtják.

A beiratkozás alkalmával a jelentkezés sorrendje lesz figyelembe véve.

Tájékoztató közlöm még, hogy a tanfolyamba polgári, vagy felsőbb leányiskola és leánygimnázium IV-ik, vagy a felsőleányiskola II-ik osztályát sikerrel végzett növendékek vehetők fel, avagy kik megfelelő előképzettségüket felvételi vizsgával igazolják.

Nyiregyházán, 1911. május 5-én.

Májerszky Béla s. k.,  
kir. tan., polgármester.

## WACHA ROBERT

ruhafestő, vegytisztító és gőzmosó gyára

DEBRECZEN.

Főüzlet: Simonffy-utca 55. szám.

Fióküzletek: Széchenyi-utca 6. sz.

Varga-utca 35. sz.

## Postai megbízások

különös gondai intéztetnek. Kívánatra árjegyzék készséggel küldetik.

142—1911. szám.

## Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nyiregyházi kir. törvényszék 1910. és 1911. évi 12431. P. és 2850. P. sz. végzés következtében dr. Bródy Zoltán ügyvéd által képviselt Lindenfeld Károly és Wertheimer és Weiner javára 1000 és 150 kor. s jár. erejéig foganatosított kielégítés végrehajtás utján le és felülfoglalt és 800 kor. 10 fillérre becsült ruhaszekrények, ágykészletek stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tiszalóki kir. járásbíróóság V. 16. V. 137—1911. sz. végzése folytán 1000 és 150 kor. tőkekövetelés, ezeknek különböző időtől járó 6% kamatai és eddig bíróságon már megállapított s az árverés kitüzesért 5 kor. 80 fill. felszámított költségek erejéig Büdszentmihályon, a bolthelyiségben leendő eszközzésére 1911. évi május hó 18. napján délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adadni. Együttal ezen árverés a felülfoglaltatók javára is kitézetett.

Kelt Tiszalók, 1911. évi május hó 7-én.

Szücsy Béla,  
kir. bir. végrehajtó.

## FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

TÉLI ÉS NYÁRI GYÓGYHELY.

Nagyvárad mellett.

Egész éven át nyitva.

Európa leggazdagabb kénes hévvíz-forrása, viz-  
hőfoka 49 C. — 17 millió liter napi mennyiség.

➡ Csúsz, köszvény, ischiás, izzadmányok  
és női betegségek ellen. ➡

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan

a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait. Tükör-kád, iszapmód és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó-, zongora- és olyasó-terem, kitünő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponkint katonazene, tennispálya, gondozott sétautak, 400 holdas park és fenyveserdő. 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta. Posta, távirda, interurbán telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. — Prospektust küld az

IGAZGATÓSÁG.



# Lichtmann Vilmos

cég ajánlja Nyiregyháza, Széchenyi-tér 3. szám saját háznál épült, dusan felszerelt gépraktárát, mindenemű különleges — legkedveltebb — gazdasági gépek és gőzekék beszerzésére.

Nemkülönben sok évi és tekintélyes összeköttetése folytán külön jelzálogbanki ügyosztályt vezet ingatlanokra nyújtandó legelőnyösebb törlesztéses kölcsönök megszerzésére, birtokok eladása, parcellázása és ilyenek bérbeadási ügyvitelére.

## HIRDETÉS.

BÖNI gyártelep és mezőgazdasági R. T.

▲ ▲ NYIRBÁTOR. ▲ ▲

Ajánlja legjobb minőségű gyártmányait: Mosó szappan, BÖNI szinszappan, Szegedi házi szappan, Debreceni szappan, Kisústön főzött 5 éves legjobb minőségű borpárlat. Kétszer finomított repceolaj étkezési célokra. égetésre és kenésre. Napraforgó olaj, Napraforgó táblaolaj, Repce-pogácsa darabokban és megőrölve, Napraforgó pogácsa darabokban és megőrölve. Finomított szesz, Rumszesz, Denaturált szesz Anizsos szesz, finom buza és rozsliszt.

## Új rendszerű butorhitel

Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a t. butorvásárló közönségnek a legnagyobb kedvezményt nyújthatjuk. Hitel esetén is

## készpénzárakat

számítunk, csupán a tartozás után 6 százalékos kamat fizetendő. A kamat negyedévenként fizetendő és pedig mindig csak a hátralékos tartozás után. Törlesztés minden 100 korona után havi 3 korona, — vagy minden 100 korona után negyedévi 9 korona. Nagy butoralbum 1 korona. —

Modern lakberendezési vállalat BUDAPEST.  
Bezerédy-utca 10.

## Sirkövek

tíz százalékkal olcsóbban mint bárhol.  
▲ ▲ Kaphatók: ▲ ▲

## Goldberger Dávidnál

NYIREGYHÁZA, Vasúti-utca 20-ik szám.

## 20 hektó

tavalyi, kétszer szinelt, tisztán kezelt kitűnő könnyű ■ asztali bor ■

## olcsón eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Szabolcsvármegye : legnagyobb :

# butoráruháza

■ Nyiregyháza, a törvényszék mellett. ■

Legújabb stíli palisszander, mahagoni és fehér fényezett háló és ebédlő berendezések. Angol uri és női szalon garnitúrák. Ebédlő diványok. Megfelelő árak.

Pontos kiszolgálás !

Pontos kiszolgálás !

## Lefkovits Zsigmond.

■ ■ Hajlitott fa-, vas- és rézbutor nagy raktára. ■ ■

TARTSA PÉNZTÁRÁT A FALBAN !

SZABADALMAZOTT AMERIKAI

## házi safe deposit

falba épített páncél szekrény.

Bámulatos olcsó.

Kizárólagos képviselők Szabolcs-  
vármegyében :

## Szuchy József és János

építőmesterek Nyiregyháza, Uj-  
utca 18. Elvállalják a safek szállí-  
tását és beépítését.

Tűzbiztos.

Betörésmentes.

Atigazitható, kulcs nélküli

## amerikai zár.

Minden modern lakás nélkülöz-  
hetetlen berendezési tárgya. —

Új építkezéseknél a falazással egy  
időben beépíthető. Régi házakban a  
szakszerű és tűzbiztos beépítés ol-  
csó árakban eszközöltetik. ■ ■

▲ ▲ Az amerikai élelmesség legélelrevalóbb alkotása ! ▲ ▲



## NIGRIN

(Fernelonit)

alegjobb olajkrém

Mindenütt kapható!

A bécsi vadászati kiállításán  
arany éremmel kitüntetve

## „KOLLARIT”

(bőrlemez) a jelenkor legjobb tető-  
fedőlemeze. Egyedelőrusító Nyiregyháza  
és vidékére :

## Wirtschaftler Armin

vaskereskedő NYIREGYHÁZA.

## Csemege-különlegességeket

és jó fűszereket csak

# Papp Gézőnél

vásároljunk. Üzlete : Nyiregyháza, Városház-u. 2.



## Szabásminták!

A legújabb divatu japán szabásu pongyola, princessz, bluz stb. 70 fillérért.

Raktáron lévők kaphatók minden nagyságban. Mérték szerint 120 fillér, postabélyeg :-: ellenében portómentesen. :-:

Mindennemű férfiruha, valamint fehér:-: nemű szabásu minták raktáron. :-:

## Szabástanítás!!

Ugy női, mint férfiszabás, jól, gyorsan, alaposan megtanulható 12 éve fennálló műszabászati intézetemben. Kimerítő árjegyzék ingyen!

# Mehr Sámuel

okleveles műszabász tanító.  
Budapest, VII., Nagydíófa-utca 29.

## Kovács Gyula

műbutorgyáros butorcsarnoka

# megnyilt

Debreczenben, Hunyadi-utca 17. szám.

(Demetrovics palotában).

## Nagy választék !!

a leujabb napernyőkben.

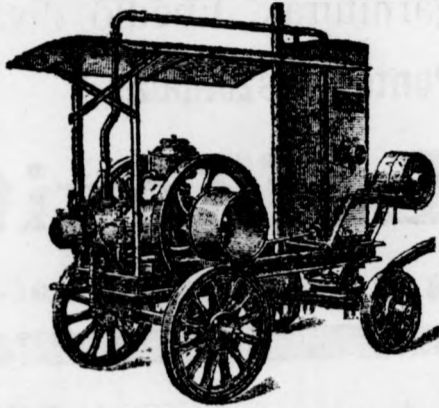
Mesés olcsó árban

## Feuer Miksáné

férfi-, női- divat és rövidáru üzletében  
Nyiregyházán, városház-palota mellett Bethlen (Szentmihályi)-u. oldal.



Képvisezők kerestetnek.



## Szilágyi és Diskant

gép- és motorgyár, malomépítész  
MISKOLCZ.

Saját gyártmányu legújabb rendszerű, nyersolajmotorok és locomobilok ipar és mezőgazdasági célra, gőzealkatrészek, malomberendezések; vám és félmagas őrlésre, könyök-szerkezetű és víznyomásu borsajtók, gazdasági gépek.

Költségvetések, tervek ingyen.



## Kötőgépek !!!

Ujdonság háztartási és ipari célokra. Kényelmes

**részletfizetésre**

is kapható. Kérjen árjegyzéket  
Tanítás Budapesten ingyen.

Fogl József Lajos, műgépész.  
Budapest, VI., Aradi-u. 11.

**Aki** gyomorfájós, béltbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult gyomorsót, Schaumann gyógyszerésztől Stockerauban.

**Aki** szabályozni és épségben tartani akarja jó emésztését használja a Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

**Gyomorsó** eltávolítja azonnal a fölösleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 korona 50 fillér.

**Gyomorsó-pasztillák** kényelmes s kellemes ugyanazon hatást tesznek, mint a gyomorsó. Ára tarsolyonként 3 phialával a 10 gyomorsó pasztillával Kor. 1:50. Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésénél -- utánvétellel --

Schaumann gyógyszerész Stockerauban

Kapható minden gyógyszerárban.

## SZŐLŐOLTVÁNYOK

Kiváló szép és dús gyökérzetű, szokványos minőségű fásoltványok Ripária-Portális alanyra oltva a legjobb bor- és csemege fajokban, közöttük „Csaba gyöngye” mely fajta már julius közepén érett. Ezens kívül sima zöldoltványok, Ripária-Portális és Rupesztris-Monticola sima és gyökeres alanyvesszők, peronospora és jégverésmentes hazai sima és gyökeres vesszők a legjutányosabb árban. Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld az

„Erzsébet-szőlőoltványtelep”

Tulajdonos: SCHMIDT MÁTYÁS Bogáros,  
Torontálmege.

## Badacsonyvidéki

finom hegyi borokat  
kölcsön hordókban. -

## Szőlőoltványokat

legjobb minőségben  
mérsékelt áron szállít

## Balogh Gyula

szőlőgazdasága,  
Balatonhenye. Árjegyzék ingyen.

## Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-utca 10 szám.

Üzletem kibővítése alkalmával teljesen ujonnan a legdivatosabb kivitelű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint, állandóan raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye, jávor, citrom, paliszánder, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, úri és női szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló és vendégszoba berendezéseket, úgyszintén egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható de raktáron levő különféle butorokat is utólérhetetlen olcsó árban árusítok.

Tisztelettel :

## Glück Jenő

Üzletem szombat és izr. ünnepnapokon zárva.

Raktáron állandóan 200 különféle lak berendezés található.

Hivatalosan ólomzárolt, arankamentes

## lóhere- és lucernamag

eredeti quedlinburgi, fajtisza, impregnált répamagvak, továbbá mindennemű más mezőgazdasági, konyhakerti és virágmagvak,

legjobb minőségben és legolcsóbban kaphatók

## Polacsek Fülöp és Fia

magkereskedésében  
NYIRBÁTOR.

Kívánatra mintát bérmentve küldünk és legolcsóbb árajánlattal szolgálunk.